

SPOMENIK SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE V LJUBLJANI

SPLOŠNO
Spomenik slovenske osamosvojitve v Ljubljani je zasnovan kot večplastni preplet pomenov, ki ponazarjajo odločitev slovenskega naroda, da se osamosvoji in ustanovi svojo, lastno državo.

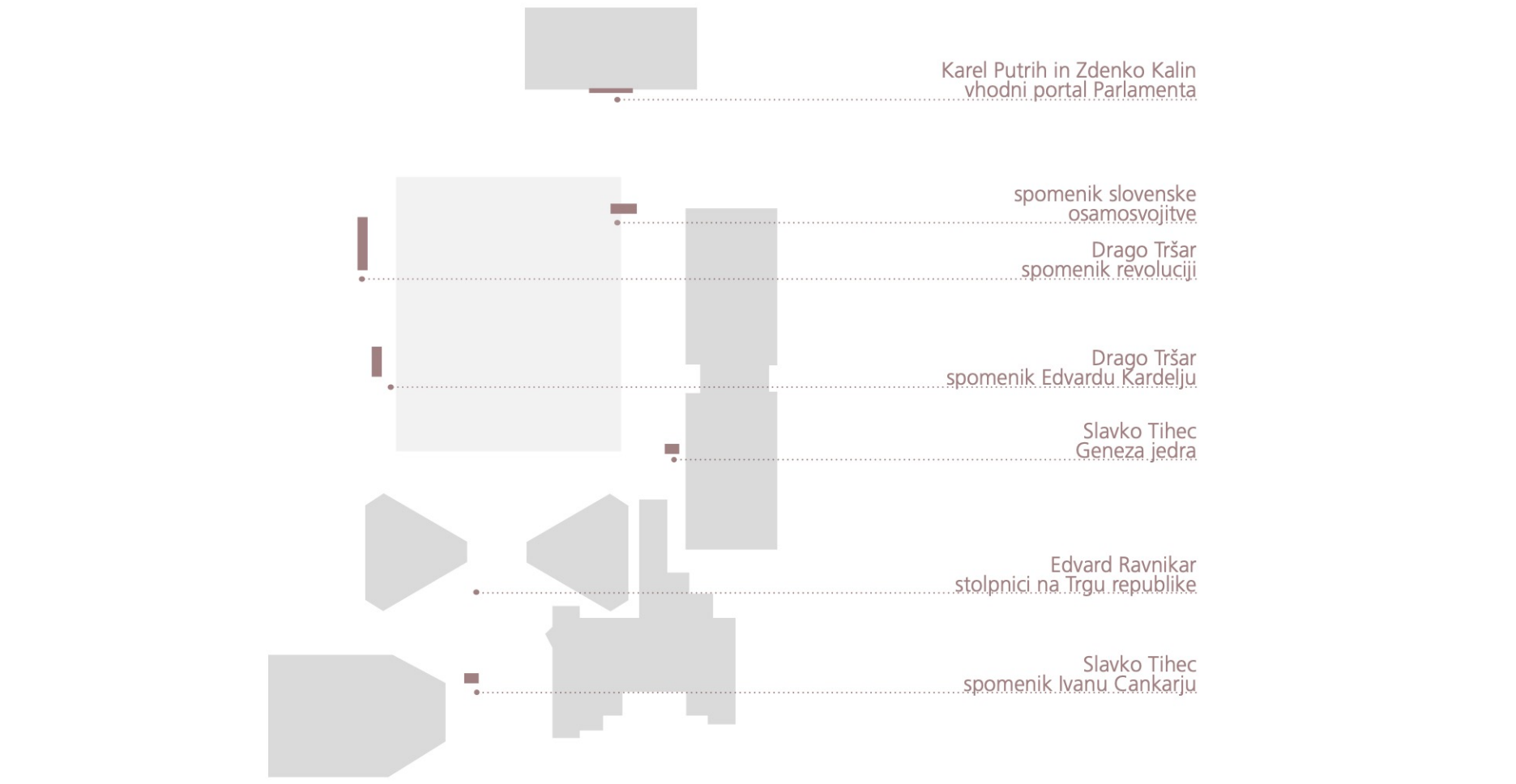
Postavljen je na Trgu republike, izjemnem delu profesorja arhitekta Edvarda Ravnikarja, zato se oblikovna zasnova novega spomenika simbolno navezuje na obstoječe arhitekturne elemente in na javne plastike v tem prostoru. Spomenik ne želi preglasi obstoječih elementov, ampak se na decenten način umešča v prostor v obliki bronastih horizontalnih lamel, ki so položene na obstoječe betonske zidove.

Lamele se previsno nadaljujejo nad betonskim zidom tako na vzhodni, kot na zahodnih strani in s tem ustvarjajo dinamiko v prostoru, njihov podaljšek pa spomni na črte, ki bežijo preko linije, kar je bila ena od značilnih gest Ravnikarjeve arhitekture. Linija se ne konča, ne zaključí, temveč se nadaljuje, kar v primeru osamosvojitve govori o nadaljevanju zgodbe naše države.

Obstoječi drog za slovensko zastavo ostaja kot glavni vertikalni element, okrog katerega se znotraj kompozicije lamel formira izrez v obliki okrogle odprtine, ki omogoča dostop protokolarnemu dvigu zastave. Tako nov spomenik združuje dva principa, horizontalnega in vertikalnega, organskega in linearnega, dinamičnega in statičnega in govori o državi Sloveniji kot o odprti, svobodni državi, ki zna in zmore živeti svoje samostojno življenje.

Vrezan napis na severni strani prve bronaste lamele : »Nocoj so dovoljene sanje, jutri je nov dan.« nas popelje v trenutek osamosvojitve, medtem ko nam datum na zadnji lameli na južni strani sporoča uradni dan osamosvojitve: 25. junij 1991

Spomenik je kljub svoji statičnosti v svojem bistvu dinamičen: previsni del se skozi oko premikajočega opazovalca dinamično spreminja, od zgornje ploščadi, preko stopnišča na spodnjo ploščad in preko stopnišča ob Maximarketu nazaj na ploščad. Tako ima spomenik več obrazov, z zgornje ploščadi vidimo njegovo zgornjo, s spodnje ploščadi pa njegovo spodnjo ploskev.

SITUACIJSKA SHEMA OBSTOJEČIH SPOMENIKOV V BLIŽINI

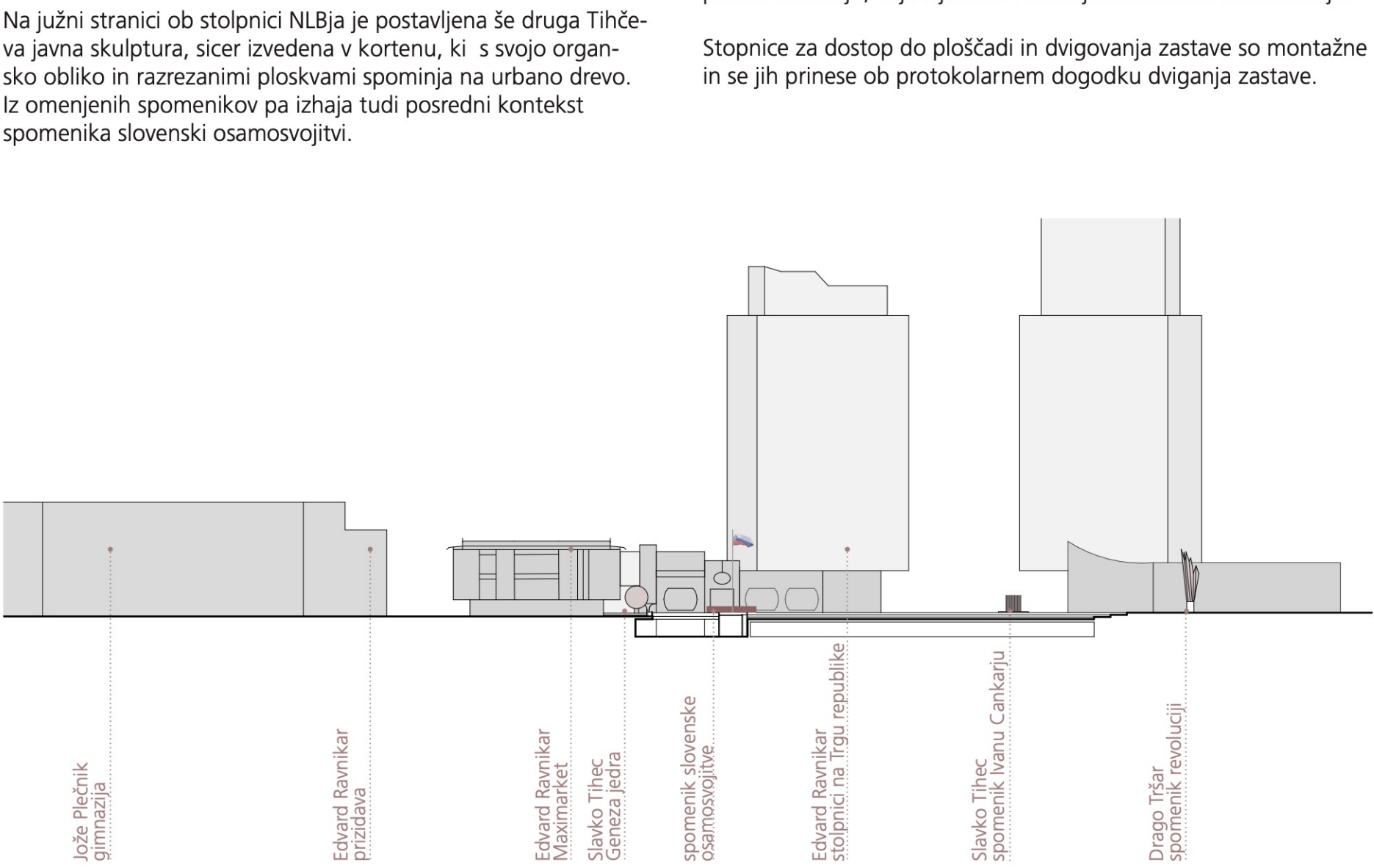
MATERIALNOST
Spomenik je na prvi pogled oblikovan kot monolit, a bližnji pogled izostri njegovo strukturiranost bronastih lamel, ki se s svojo materialnostjo navezujejo na tradicijo bronastih spomenikov in s svojim trajnim materialom asociirajo na trajnost državne ureditve. Hkrati pa se v ožjem kontekstu navezujejo na že izvedene javne skulpture. V prvi vrsti kot odgovor preko osi Tršarjevega spomenika revoluciji, ki s sosednjim spomenikom Edvardu Kardelju ter zeleno kuliso tvori zahodno stranico Trga republike. Na severni strani se navezuje na stavbo Parlamenta z izrazito figuraliko na portalnem okvirju kiparjev Karla Putriha in Zdenka Kalina. Ter na južni strani Tihevevu spomeniku Ivanu Cankarju sestavljenim iz lamel in napisom »Moje delo je slutnja zarje«, ki nakazuje pot v samostojnost. Vsi ti prezentni spomeniki so izvedeni v bronu.

Dodatni razlog za izbiro bronu so tudi Ravnikarjeve strehe, ki so zaključene z bakrenimi strešnimi obrobi, ki so skozi čas dobile črno zeleno patino in se s svojim izgledom približale materialnosti sosednjih spomenikov. Najdemo jih na Maximarketu, NLB, obeh zaključkih stolpnice TR3 in Cankarjevem domu. Baldahin nad glavnim vhodom v Cankarjev dom je celo izveden kot tekstilni plašč iz posameznih lameliranih pasov različnih širin.

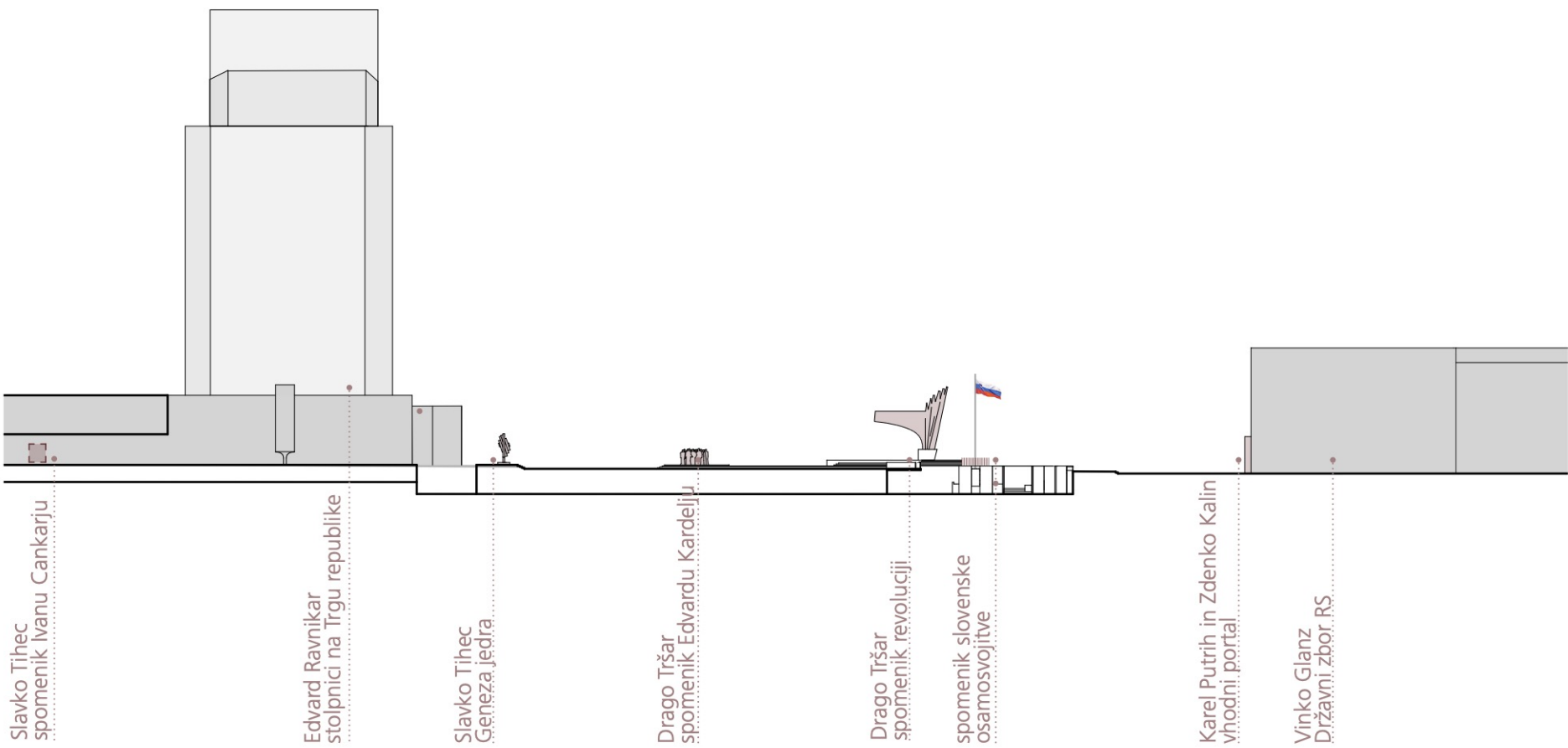
Betonsko korito levo in desno od spomenika se očisti, odstrani obstoječe nasutje s prodcem in nadomesti z novo zemljinjo ter novo ozelenitvijo z nizkimi grmovnicami usklajenimi s prvotno zasaditvijo.

Ploščad na obstoječem betonskem koritu je izvedena kot prefabricirani betonski elementi debeline 7 cm pritrjeni na nosilno inox podkonstrukcijo, ki je vijadena v obstoječo kovinsko konstrukcijo.

Stopnice za dostop do ploščadi in dvigovanja zastave so montažne in se jih prinese ob protokolarnem dogodku dviganja zastave.

PREREZNI SHEMI OBSTOJEČIH SPOMENIKOV V BLIŽINI

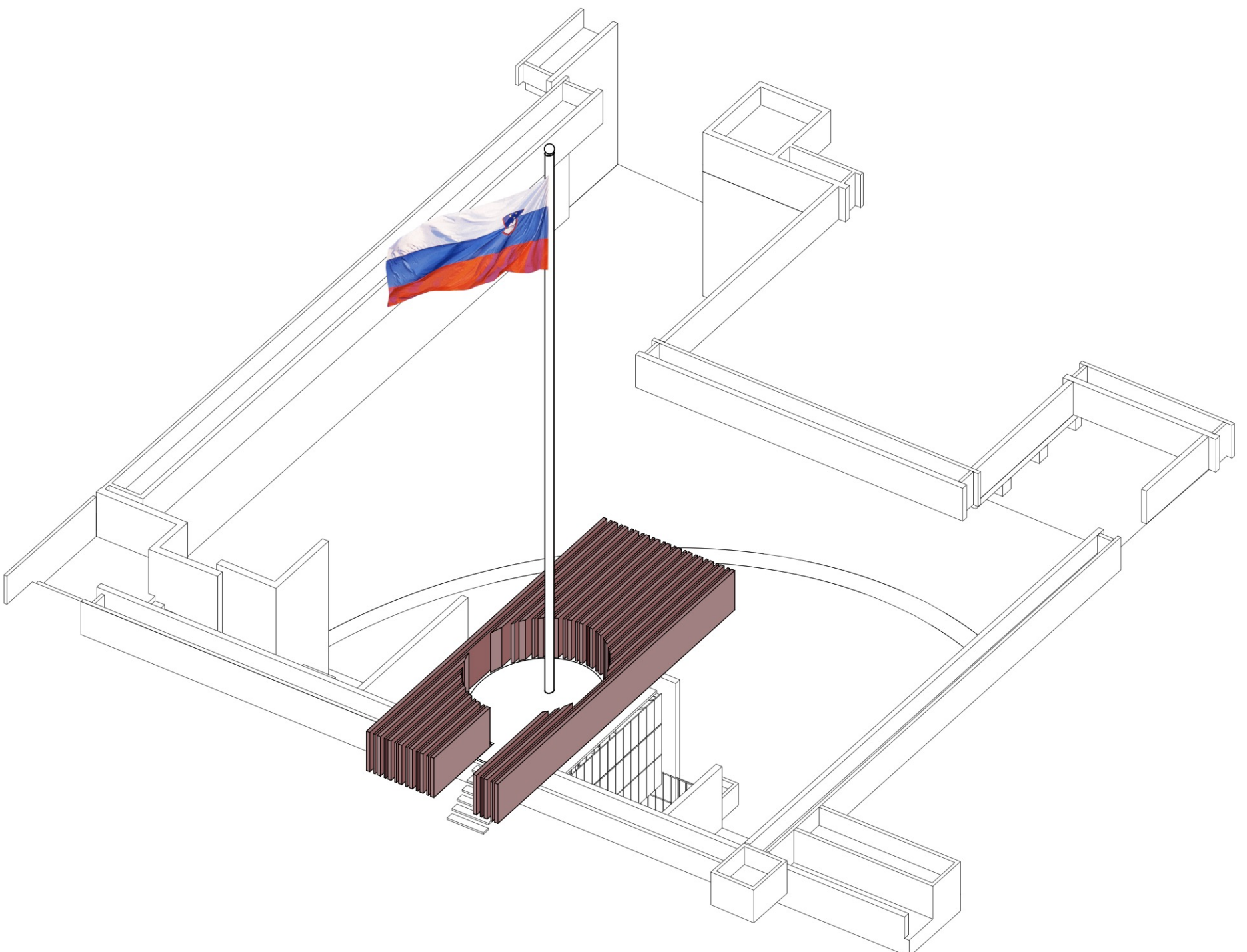
BRONASTE LAMELE Z IZREZANIM BESEDILOM
Lamele so izvedene kot votle skatle iz litega bronu, debeline bronastega plašča je cca 5 mm. Njihova finalna obdelava je patiniranje v temni barvi, podobno kot portal Slovenskega parlamenta. Lamele so dvojnih dimenzij: širine 5 cm in širine 10 cm ter enotne višine 120 cm višine z medsebojnim razmikom 5 do 10 cm. Na površini lamel so vrezana imena slovenskih naselij, ki ustvarjajo strukturiran vzorec in sicer ravnih lamelah. Naselji je trenutno 6035, ker pa se nekatera ponavljajo, je le teh 5021. Naselja tako predstavljajo vse prebivalce Republike Slovenije, ki živijo v njih.

Na betonskem parapetu je pritrjena manjša ploščica z QR kodo, preko katere lahko dobimo dodatne informacije o osamosvojitvi, obrazložiti in podatkih v slovenskem, nemškem, italijanskem in madžarskem ter angleškem jeziku.

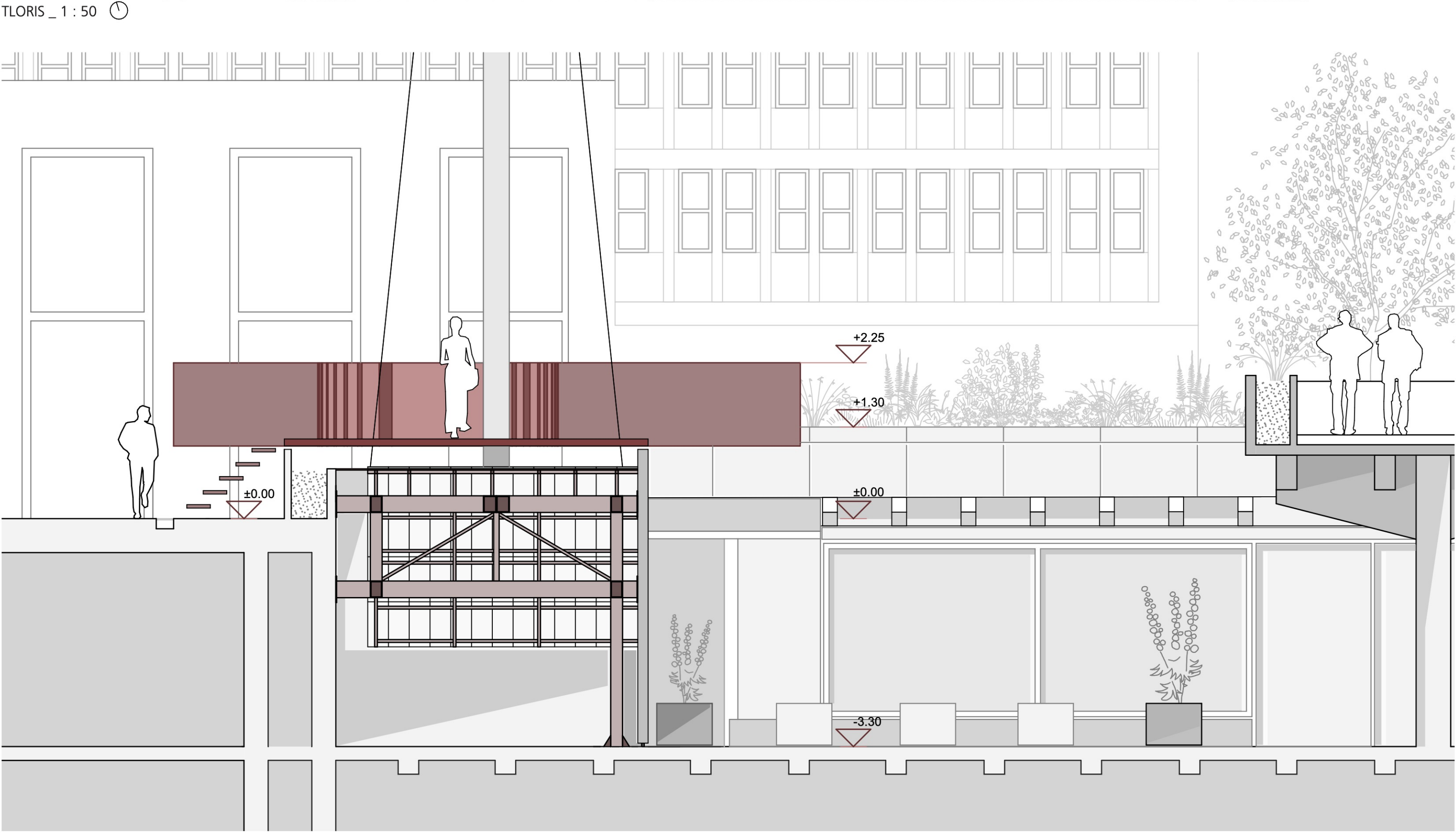
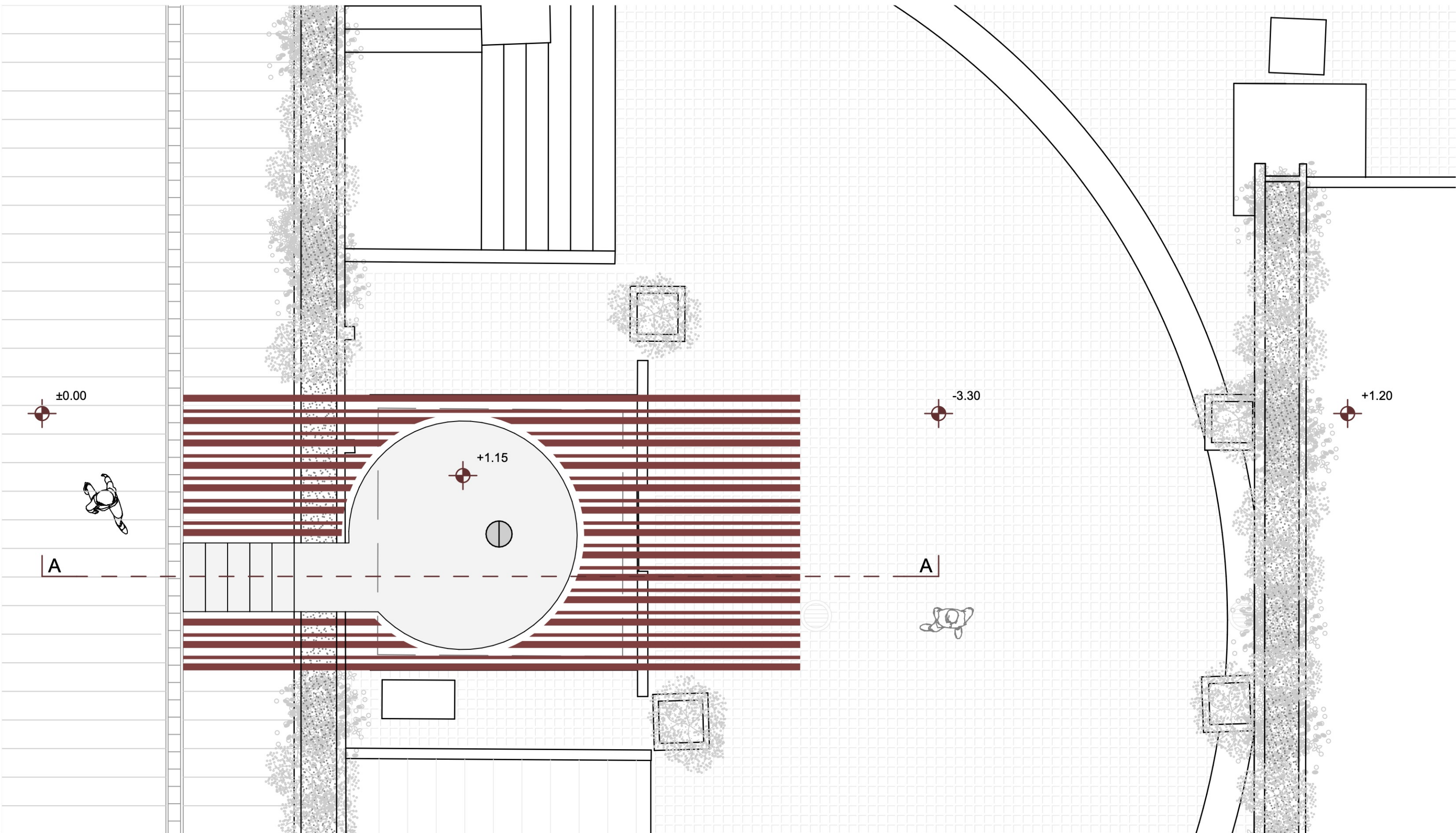
KONSTRUKCIJSKA ZASNOVA
Bronaste lamele so preko inox distančnikov pritrjene na nosilno konstrukcijo izvedeno z inox nosilci, ki so vpleti v obstoječo ogrodje betonskega korita. Lamele so medsebojno pritrjene z vmesnimi distančniki, ki omogočajo enakomeren razmak in pritrditev v primarno konstrukcijo.

OSVETLITEV
Spomenik je osvetljen s svetlobo, ki je že sedaj prisotna na Trgu republike, lahko pa se ga osvetli dodatno, a diskretno, z linjsko led svetliko pod horizontalnimi lamelami, ki poudarja vtis lebdenja.

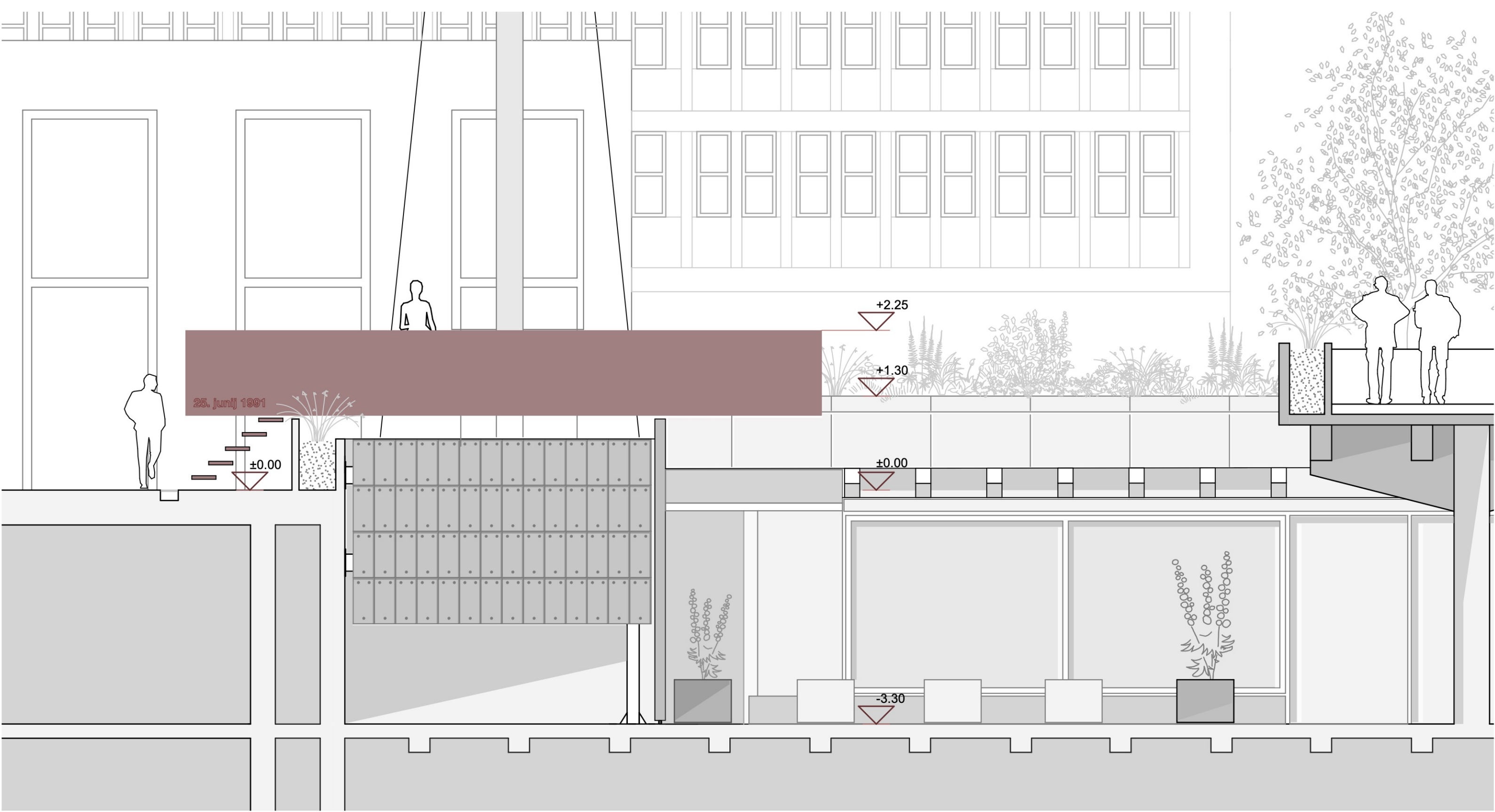
Prva lamela s severne strani, obrnjena na stran proti Parlamentu ima vrezan napis: »Nocoj so dovoljene sanje, jutri je nov dan.«, ki ga je izrekel predsednik Milan Kučan na osamosvojitveni slovesnosti (sicer dne 26. junija 1991) na Trgu republike, takrat še imenovanem Trg revolucije. Kot je dejal Milan Kučan, je to pomenilo, da "smo prevzeli odgovornost za državo in da to zahteva trdo delo in veliko odgovornost". Na zadnji lameli obrnjeni proti Cankarjevemu domu pa je vrezan datum: 25. junij 1991, ko je Slovenija uradno razglasila samostojnost.

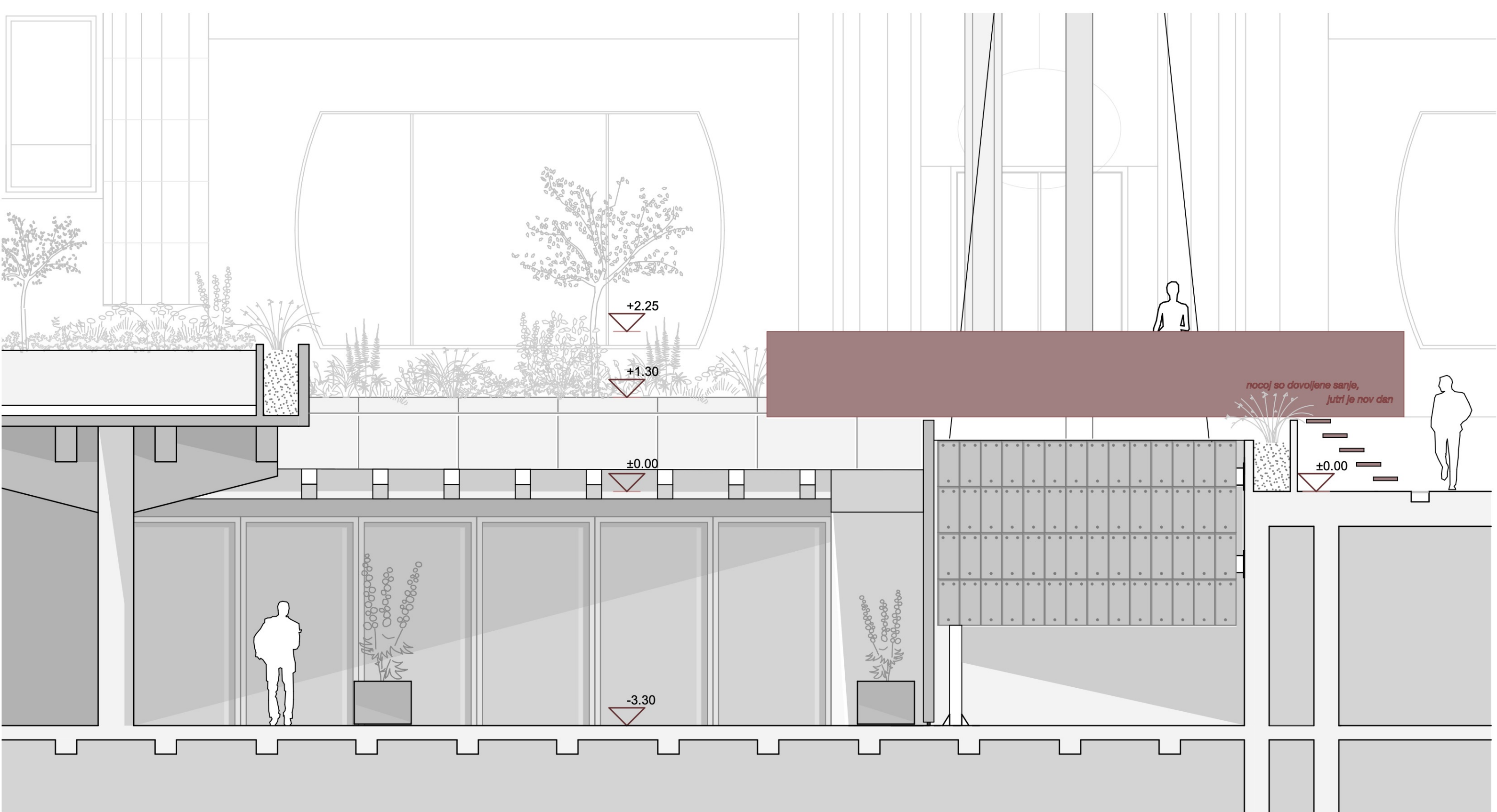
AKSONOMETRIČNI PRIKAZ

PREREZ AA _ 1 : 50

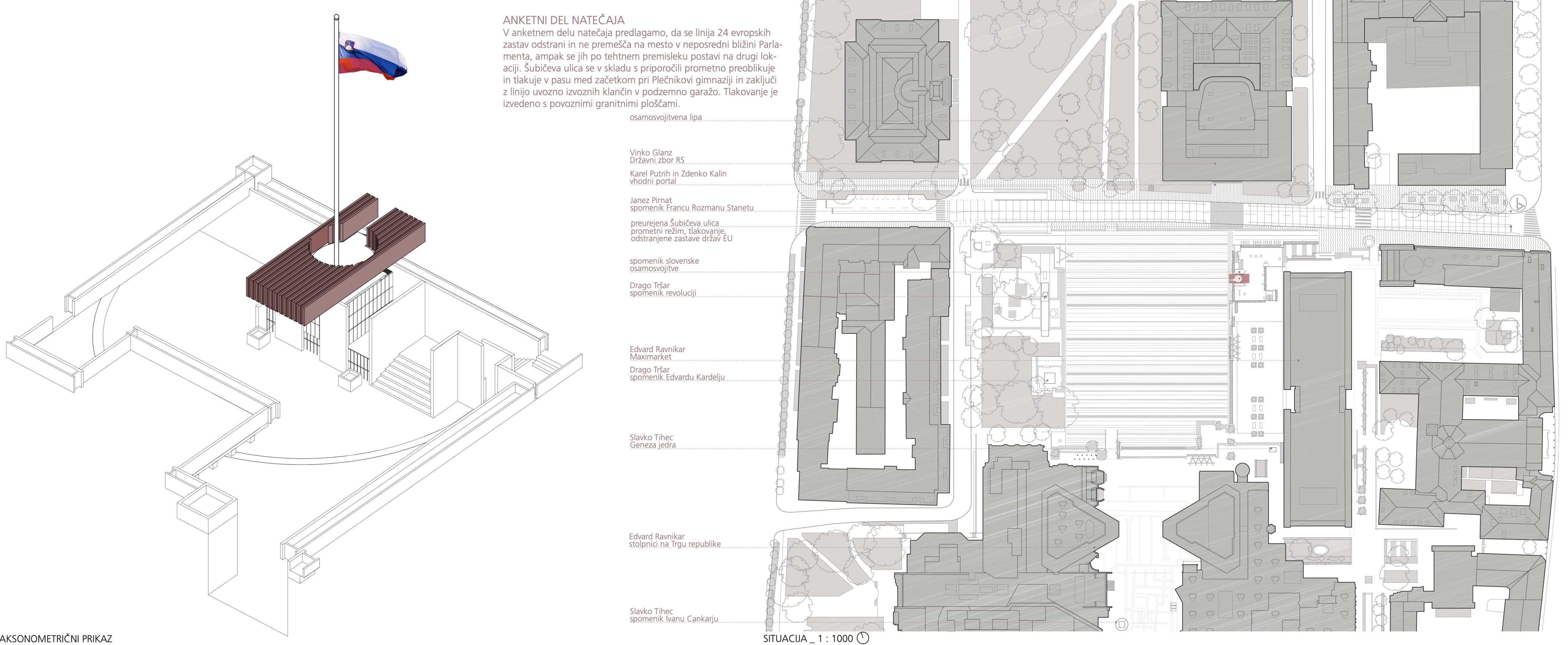
JUŽNA FASADA _ 1 : 50

SEVERNA FASADA _ 1 : 50

POGLED NA SPOMENIK SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE IZ MAXJUEVEGA PODHODA PROTI VHODNEMU PORTALU SLOVENSKEGA PARLAMENTA

AKSONOMETRIČNI PRIKAZ

POGLED NA SPOMENIK SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE IZ ŠUBIČEVE ULICE - TRGA REPUBLIKE

POGLED NA SPOMENIK SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE IZ ZGORNJE PLOŠČADI PRED MAXIMARKETOM Z VHODNIM PORTALOM SLOVENSKEGA PARLAMENTA

POGLED NA SPOMENIK SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE IZ ŠUBIČEVE ULICE S SPOMENIKOM REVOLUCIJE IN STOLPNICO TR3